

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 21 stycznia 2025 r.
znak sprawy: DRE.tr.058.1.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 7093 w sprawie przeciwdziałania marnowaniu żywności

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z interpelacją nr 7093 pani poseł Katarzyny Osos, przekazaną Ministrowi Rolnictwa i Rozwoju Wsi przez jej adresatkę, wyjaśniam, że dane dotyczące kontroli przestrzegania przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o *przeciwdziałaniu marnowaniu żywności* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1645), zwanej dalej „*pdmż*” w zakresie: ilości przeprowadzonych kontroli, rodzajów naruszeń, ilości i rodzajów nałożonych kar, a także informacji ogólnych na temat ilości zmarnowanej żywności oraz ilości żywności przekazanej przez sklepy do organizacji pożytku publicznego, zwane dalej „*opp*”, zajmujących się redystrybucją żywnością są dostępne jedynie za okres czterech lat, tj. 2020-2023. Ze względu na to, że ustawa *pdmż* weszła w życie 18 września 2019 r. kontrole w zakresie jej przestrzegania w 2019 r. nie były przewidziane w rocznych planach kontrolnych wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska, którzy są odpowiedzialni za ich przeprowadzenie, natomiast ze względu na terminy składania rocznych sprawozdań ostatnie dostępne dane obejmują rok 2023.

1. Czy Ministerstwo posiada dane, ile ton żywności rokrocznie wycofywanych jest z etapu dystrybucji, w szczególności ze względu na zbliżający się upływ terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości albo ze względu na wady wyglądu tych środków spożywczych bądź ich opakowań, i przeznaczanych do unieszkodliwiania jako odpad, trafiając na śmietniki? Jeśli tak, proszę o przedstawienie danych z ostatnich 5 lat.

Ministerstwo RiRW nie odpowiada za monitorowanie ilości powstawania odpadów. Na podstawie art. 8 ustawy o *pdmż* sprzedawca żywności składa wojewódzkiemu

funduszowi ochrony środowiska i gospodarki wodnej na terenie województwa, w którym prowadzi działalność w zakresie sprzedaży żywności, pisemne roczne sprawozdanie o marnowanej żywności zawierające dane o całkowitej masie marnowanej żywności w danym roku.

Z danych przekazanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, dalej „GIOŚ”, uzyskanych ze sprawozdań składanych przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dalej „WFOŚiGW”, które prowadzą kontrolę przestrzegania przepisów ustawy wynika, że w latach 2020-2023 całkowita masa marnowanej żywności przez sprzedawców żywności to prawie 228,7 tys. ton z czego:

- w 2020 r. - około 50 963 ton;
- w 2021 r. - około 54 225 ton;
- w 2022 r. - około 64 107 ton;
- w 2023 r. - około 59 364 ton.

2. Czy Ministerstwo posiada dane, ile ton żywności rokrocznie trafia w Polsce do organizacji pozarządowych na podstawie podpisanych ze sklepami umów, o których mowa w przedmiotowej ustawie i jaki stanowi to procent żywności wycofanej z etapu dystrybucji? Jeśli tak, proszę o przedstawienie danych z ostatnich 5 lat.

Zgodnie z art. 7 ustawy o *pdmz* każda *opp* która zawarła umowę ze sprzedawcą żywności winna przestać do GIOŚ pisemne roczne sprawozdanie o sposobie zagospodarowania otrzymanej żywności oraz o sposobie jej zagospodarowania. W związku ze składaniem licznych korekt sprawozdań przez *opp*, dane te mogą się różnić od danych przekazywanych przez GIOŚ we wcześniejszych terminach. Na dzień 14 stycznia 2025 r. dane ze sprawozdań przedstawiają się następująco:

- w 2020 r. - 115 *opp* otrzymało od sprzedawców 19 089 ton żywności;
- w 2021 r. - 137 *opp* otrzymało od sprzedawców 31 759 ton żywności;
- w 2022 r. - 150 *opp* otrzymało od sprzedawców ponad 53 734 ton żywności;
- w 2023 r. - 157 *opp* otrzymało od sprzedawców około 26 073 ton żywności.

3. Ile sklepów w naszym kraju ma podpisane z organizacjami pozarządowymi umowy na nieodpłatne przekazywanie żywności na podstawie przedmiotowej ustawy i jaki jest to procent ogółu sklepów, na które został nałożony ustawowo taki obowiązek?

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie posiada takich danych.

4. Czy Ministerstwo posiada dane, w jakiej kwocie kary pieniężne, o których mowa w art. 10 i art. 11 przedmiotowej ustawy, zostały wymierzone przez wojewódzkich inspektorów ochrony środowiska i finalnie zapłacone przez sklepy od momentu wejścia w życie przedmiotowej ustawy do dziś? Jeśli tak, proszę o ich przedstawienie w rozbiciu na lata.

Poniżej przedstawiam przekazane przez GIOŚ łączne informacje na temat ilości i wysokości nałożonych kar:

- w 2020 r. – nałożono 2 kary administracyjne, brak danych o kwotach;
- w 2021 r. – nałożono 11 kar administracyjnych, brak danych o kwotach;
- w 2022 r. – nałożono 16 administracyjnych kar pieniężnych na kwotę 40 500 zł;
- w 2023 r. – nałożono 16 administracyjnych kar pieniężnych na kwotę 21 800 zł.

5. Jak Pani Minister ustosunkuje się do przedstawionego w interpelacji problemu?

Pytanie odnosi się do opinii Ministra Klimatu i Środowiska, stad niemożliwym jest udzielenie odpowiedzi na przedstawione pytanie.

6. Czy Ministerstwo pracuje nad nowelizacją ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności? Jakie zmiany mogą się w niej znaleźć? Czy analizowane jest wdrożenie nowych obowiązków po stronie sklepów? Jeśli tak, jakich?

Obecnie w resorcie rolnictwa trwają prace nad nowelizacją ustawy. Najważniejsze rozwiązania projektowanej regulacji są następujące:

- doprecyzowanie definicji „marnowania żywności” tak, aby definicja wskazywała, że za żywność marnowaną należy uznawać każdą żywność, która kiedykolwiek spełniała wymogi prawa żywnościowego i w stosunku do której sprzedawca doprowadził do sytuacji, że nie jest już możliwe jej spożycie przez ludzi. Nowa definicja wymusi na sprzedawcach żywności podejmowanie działań, które przeciwdziałają jej zmarnowaniu i nie dopuszczają, żeby żywność stała się odpadem. Marnowaniem nie będą tylko działania, na skutek których żywność jest marnowana, ale także i zaniechania które doprowadziły do jej przeterminowania.
- zobowiązanie „sprzedawców żywności” aby umowami na nieodpłatne przekazywanie żywności organizacji pozarządowej objęte były wszystkie jednostki handlu sprzedawcy o powierzchni powyżej 250 m² (także pojedyncze

sklepy w ramach sieci). Przyczyni się to do większej ilości przekazanej żywności; Usunięto kryterium dotyczące przychodów ze sprzedaży (50%).

- podniesienie opłaty za marnowaną żywność z 0,1 zł/kg na 0,5 zł/kg aby zmniejszyć skalę marnotrawionej żywności przez sklepy,
- wprowadzenie maksymalnego odliczenia od opłaty, tj. sumy kosztów kampanii i kosztów transportu i dystrybucji do maksymalnie 20 % opłaty;
- wprowadzenie kary w przypadku niezrealizowania kampanii edukacyjno-informacyjnych w wysokości 5 000 zł;
- podniesienie kary pieniężnej za niewniesienie opłaty, wniesienie w niepełnej wysokości albo po terminie, z „od 500 zł do 10 000 zł” do kwoty od 5 000 zł do 15 000 zł.
- wprowadzenie terminu do którego sprzedawcy żywności mają podpisać umowę z organizacją pozarządową, tj. do 31 grudnia na następny rok kalendarzowy.

Aktualnie MRiRW analizuje uwagi zgłoszone do projektu w ramach konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych.

7. Jakie inne działania mające na celu przeciwdziałanie marnowaniu żywności w polskim handlu zamierza podjąć Ministerstwo?

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi stale zajmuje się problematyką marnowania żywności oraz działaniami ograniczającymi to negatywne zjawisko. Jedną z inicjatyw resortu jest prowadzenie od 2022 r. kampanii informacyjno-edukacyjnych skierowanych do ogółu społeczeństwa, które zachęcają do ograniczania marnowania żywności. W ramach kampanii MRiRW promuje m.in. zasady, które pomagają ograniczyć marnotrawstwo, tj.:

1. **PLANUJ** zakupy z wyprzedzeniem
2. **PRZETWARZAJ** żywność w celu wydłużenia jej trwałości
3. **PRZECHOWUJ** produkty w odpowiednich warunkach
4. **PODZIEL SIĘ** nadmiarową żywnością.

Prowadzona w 2024 r. kampania dotyczyła zrozumienia dwóch rodzajów dat, które można znaleźć na opakowaniach produktów i wyjaśnieniu konsumentom różnicy pomiędzy stwierdzeniami "*należy spożyć do*", a "*najlepiej spożyć przed*".

Ministerstwo organizuje także konferencje naukowe, gdzie z naukowcami, przedstawicielami handlu, sektora rolno-spożywczego i organizacji zajmujących się pomocą żywnościową staramy się wypracować rozwiązania, które przyczynią się do ograniczania marnowania żywności w przyszłości.

Ponadto od 2 lat ministerstwo organizuje konkursy pod hasłem „Nie marnuj żywności. Żywność to wartość!": filmowy dla uczniów szkół ponadpodstawowych, kulinarny dla uczniów klas V-VIII szkół podstawowych i plastyczny dla uczniów klas I-IV, których celem było wsparcie i rozpowszechnienie idei niemarnowania żywności.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Michał Kołodziejczak

/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów